

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 8P/105/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719201492
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2719201492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa zverené starým rodičom: Q. A., nar. XX.X.XXXX a M. A., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom M.. G. XX, I., zastúpení advokátom JUDr. Jánom Pekarom, AK so sídlom Potočná 191/39, Skalica, dieťa matky: B. P., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, I., zast. advokátkou JUDr. Beátou Jankovičovou, AK so sídlom Hviezdoslavova 2556/63, Senica a otca: M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom M.. G. XX, I., o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie mal. dieťaťa rodičovi, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica, takto

rozhodol:

Súd zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov Q. A., nar. XX.X.XXXX a M. A., nar. XX.X.XXXX, ktorým bol mal. A. zverený rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 8P/47/2017-46 zo dňa 6.9.2017 s účinnosťou od 17.12.2019.

Súd zveruje mal. A. A., nar. XX.XX.XX09 do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, s účinnosťou od 17.12.2019.

Matka je povinná platiť výživné na mal. A. v sume 50 eur mesačne vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, s účinnosťou od 17.12.2019.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Skalica č. k . 8P/47/2017-46 zo dňa 6.9.2017.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Skalica č. k . 7P/36/2018-130 zo dňa 29.11.2018 v časti platobného miesta komu je matka povinná platiť výživné na mal. A..

Súd zamietá návrh matky na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/153/2018.

Súd nepriznáva žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, odbor sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Skalica, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „UPSVaR“) návrhom doručeným súdu 17.10.2019 žiadal, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť (ďalej „NOS“) nad mal. A., nariadená rozsudkom OS Skalica č. k. 8P/47/2017-46 z 6.9.2017. Zároveň žiadal dieťa zveriť otcovi a matke ponechať výživné po 50 eur mesačne na maloletého.

2. UPSV a R návrh odôvodnil tým, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec maloletého dieťaťa býva s mal. A. a jeho starými rodičmi (svojimi rodičmi) v jednej domácnosti a na výchove maloletého sa podieľa. Poukázal na to, že maloletý bol zverený starým rodičom do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom v roku 2017, každému z rodičov dieťaťa bolo určené výživné po 120 eur mesačne. Na základe návrhu matky jej bolo rozsudkom znížené výživné na sumu 50 eur mesačne. Na okresnom súde sa vedie konanie o návrhu matky na úpravu jej styku s dieťaťom a matka vníma, že jej je v styku s synom bránené. Rodičia dieťaťa, mal. A. aj starí rodičia dieťaťa sa zúčastňujú poradenstva na referáte poradensko- psychologických služieb s cieľom riešiť otázku styku matky s dieťaťom. Maloletý matku odmieta, vzťahy medzi matkou a starými rodičmi nie sú na dobrej úrovni. Otec dieťaťa žil istý čas s priateľkou, neskôr mal odísť do Anglicka, kam však neodišiel a naďalej dlhodobo žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a s maloletým A.. Mal. A. má s otcom dobrý vzťah, otec sa o syna vie postarať.

3. Matka dieťaťa s návrhom súhlasila. Otec dieťaťa s návrhom nesúhlasil. Starí rodičia najprv s návrhom súhlasili (je to uvedené v správe kolízneho opatrovníka na čl. 19 spisu), avšak po tom, čo boli zastúpení advokátom s návrhom už nesúhlasili.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a starých rodičov dieťaťa, výsluchom kolízneho opatrovníka dieťaťa a prokurátora, správou Mesta Holíč, správou kolízneho opatrovníka, písomnými vyjadreniami rodičov a starých rodičov, pripojeným spisom sp. zn. 8P/153/2018, zápisnicami z konania vedeného pod sp. zn. 7P/36/2018 (zo dňa: 18.10.2018, 22.11.2018, 29.11.2018), zápisnicami z konania vedeného pod sp. zn. 8P/153/2018 (zo dňa: 18.4.2019, 4.6.2019, 25.9.2019), zápisnicami z konania vedeného pod sp. zn. 8P/47/2017 (zo dňa: 31.7.2017, 6.9.2017), správami UPSVaR zo dňa 17.7.2017 a zo dňa 21.1.2019 (zo spisu sp. zn. 8P/47/2017), správou UPSVaR zo dňa 9.9.2018 (zo spisu sp. zn. 7P/36/2018), ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

5. Mal. A. je dieťa narodené z druhovského pomeru B. P. a M. A.. Maloletý bol rozsudkom OS Skalica č.k. 8P/47/2017-46 zo dňa 6.9.2017 (právoplatný 20.7.2018) zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starým rodičom Q. Q. M. A.. Každému z rodičov bolo určené výživné po 120 eur mesačne. Starí rodičia sa o maloletého starajú od jeho 8 (či 9) mesiaca v snahe pomôcť rodičom dieťaťa, ktorí pracovali v Rakúsku. Pokiaľ sa rodičia aj vrátili na víkend či sviatky na Slovensko, bývali najprv v spoločnej domácnosti s starými rodičmi, časom si kúpil byt v tom istom meste ako bývajú starí rodičia. Mal. A. chcel ostať bývať u starých rodičov, čo rodičia dieťaťa aj starí rodičia akceptovali. A. preto aj chodil do bytu svojich rodičov málo. Dôvodom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti bolo (vychádzajúc z obsahu vyššie uvádzaného rozsudku OS Skalica č.k. 8P/47/2017-46 zo dňa 6.9.2017), že matka sa o dieťa nestarala a otec dieťa navštevoval. Rozsudkom OS Skalica č.k. 7P/36/2018 - 130 zo dňa 29.11.2018 (právoplatný 11.12.2018) bolo matke znížené výživné z 120 eur na 50 eur mesačne vzhľadom na zmenu pomerov na jej strane. V tom čase bola matka evidovaná ako nezamestnaná od 10.4.2018, mala rizikové tehotenstvo, bola od 30.7.2018 na PN-ke. Mala príjem len cca 300 eur zo slovenskej Sociálnej poisťovne. Mala predpokladaný termín pôrodu 15.1.2019.

6. Rozsudkom OS Skalica č.k. 8P/153/2018 - 86 zo dňa 25.9.2019 rozhodol súd o návrhu matky o úprave jej styku s mal. A., nasledovne:

„Matka je oprávnená stýkať sa s mal. A. s účinnosťou od prvého dňa po právoplatnosti tohto rozsudku do posledného dňa tretieho mesiaca po právoplatnosti rozsudku každý páry týždeň v stredu od 13:30 hod. do 14:00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno- právnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej „UPSVaR-e“) a to za prítomnosti sociálneho pracovníka alebo psychológa.

Matka je oprávnená stýkať sa s mal. A. s účinnosťou od prvého dňa 4. mesiaca po právoplatnosti tohto rozsudku do posledného dňa 6. mesiaca po právoplatnosti rozsudku každý páry týždeň v stredu od 13:30 hod. do 14:30 hod. na UPSVaR-e“ za prítomnosti sociálneho pracovníka alebo psychológa.

Starými rodičom bola uložená povinnosť dieťa na styk s matkou pripraviť a v určenom čase ho priviesť na UPSVaR a za prítomnosti sociálneho pracovníka alebo psychológa odovzdať dieťa matke a po ukončení styku si maloleté dieťa v určenom čase a na rovnakom mieste prevziať.

Súd určil, že matka je oprávnená sa stýkať s dieťaťom s účinnosťou od prvého dňa 7. mesiaca po právoplatnosti tohto rozsudku každý páry týždeň v stredu od 13:30 hod. do 14:30 hod. s tým, že starí rodičia sú povinní dieťa na styk s matkou pripraviť a matke ho v určený čas v mieste bydliska dieťaťa

odovzdať a matka je povinná dieťa starým rodičom vrátiť.“ Voči predmetnému rozsudku bolo podané odvolanie zo strany starých rodičov dieťaťa.

7. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka z 12.11.2019 mal súd preukázané, že starí rodičia bývajú s mal. A. a jeho otcom v spoločnej domácnosti v byte starých rodičov. Maloletý má v byte svoju izbu. Starí rodičia aj otec chodia od mája 2019 na brigádu do Rakúska, kde pracujú na farme a denne dom dochádzajú. V správe je uvedené, že stará matka súhlasí s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, lebo otec dieťaťa s nimi žije v spoločnej domácnosti a o maloletého sa stará s ich pomocou. Stará matka kolíznej opatrovníčke uviedla, že maloletý sa stále zakoktáva. Zo správy ďalej vyplýva, že matka reálne ukázala video na sociálnej sieti natáčané mal. A., na ktorom sa maloletý vulgárne vyjadruje a „nekoktá“. Matka súhlasila s návrhom UPSVaR-u. Maloletý navštevuje 4. ročník základnej školy, v škole sa mu darí, ale matku stále odmieta. V závere kolízny opatrovník uviedol, že rodina A. aktuálne poberá opakovaný príspevok na dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 192 eur mesačne, prídavok na dieťa 24,34 eur a ako rodina bez maloletého poberá aj dávku pomoci v hmotnej núdzi 137 eur mesačne. V závere kolízny opatrovník konštatoval, že nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti a výchove o maloletého, ale zotrval na svojom návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

8. Predmetom tohto konania je zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej len „NOS“), preto súd vychádzajúc z zásady materiálnej pravdy a posudzoval či v súčasnosti došlo u rodičov dieťaťa k zmene pomerov oproti rozhodovaniu v roku 2017. Za účelom komparácie pomerov u rodičov a starých rodičov dieťaťa vychádzal súd z konaní vo veci starostlivosti o mal. A. nasledujúcich v časovom slede po zverení dieťaťa do NOS-ky v roku 2017, konkrétne z konaní: sp. zn. 7P/36/2018 (návrh na zníženie výživného a úprava styku matky s dieťaťom) a sp. zn. 8P/153/2018 (úprava styku matky s dieťaťom) so zameraním sa na vyjadrenia rodičov a starých rodičov ako aj správy kolízneho opatrovníka ohľadom zisťovaných rodinných a osobných, zárobkových pomerov.

8.1. Z obsahu zápisnice z pojednávania z 31.7.2017 (konanie vedené pod sp. zn. 8P/47/2017 o návrhu na zverenie dieťaťa do náhrad. osobnej starostlivosti), konkrétne z vyjadrenia starej matky dieťaťa (čl. 54 spisu) vyplýva, že „mala príjem asi 500 eur mesačne, manžel pracoval brigádne a mal z toho príjem asi 300 eur mesačne.“ V predmetnej zápisnici (na čl. 54 spisu) otec dieťaťa uviedol, že pracuje v Rakúsku, má netto mesačný príjem asi 1300 eur, býval v Rakúsku v podnájme a platil zaň 200 eur mesačne. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka z 17.7.2017 (podanej v konaní sp. zn. 8P/47/2017) vyplýva, že zo začiatku bývali so starými rodičmi v jednej domácnosti aj obaja rodičia maloletého. Rodičia odišli pracovať do Viedne, ale i naďalej ostali bývať s nimi v jednej domácnosti. Neskôr sa rodičia osamostatnili, zabezpečili si bývanie, ale maloletý ostal naďalej bývať u starých rodičov. Stará matka pracovala v Hodoníne v kozmetickom salóne (ako recepčná) a mala mesačný zárobok cca 500 eur. Starý otec bol evidovaný ako nezamestnaný, privyrábal si brigádne, cca 300 eur mesačne.

8.2. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka z 21.1.2019 (podanej v konaní sp. zn. 8P/47/2017) vyplýva, že stará matka bola evidovaná na ÚPSVaR v Hodoníne, chodila na príležitostné brigády, presnú sumu zárobku uviesť nevedela. Starý otec dieťaťa bol evidovaný na ÚPSVaR v Holíči, chodil príležitostne na brigády. Starí rodičia uvádzali, že žijú z úspor. Otec dieťaťa býval pôvodne u priateľky, ale v čase písania správy kolíznym opatrovníkom už žil spolu so svojimi rodičmi a maloletým v jednej domácnosti, pracoval na 3 zmeny, mal netto mesačný zárobok 950 eur. Otec vtedy uviedol, že odchádza do Anglicka, kde mal sľúbenú prácu a chcel tam žiť. Otec konkrétne neuviedol, akú prácu mal sľúbenú. Otec prispieval svojim rodičom na domácnosť a dieťaťu kúpil všetko, čo potreboval. Z správy súdu ďalej vyplynulo, že matke A. sa narodilo 8.1.2019 druhé dieťa (G.). Maloletý pri pohovore kolíznemu opatrovníkovi potvrdil, že jeho otec býval s ním. Zo správy kolízneho opatrovníka z 22.7.2019 (čl. 60 spisu) vyplýva jeho plán podať návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, lebo otec žije dlhodobo so synom v jednej domácnosti.

8.3. Z obsahu zápisnice z výsluchu maloletého z 22.11.2018, realizovaného v konaní o návrhu na zníženie výživného a úpravy styku matky s dieťaťom (sp. zn. 7P/36/2018), vyplýva súdu (čl. 36 spisu), že „tatkó s nimi býva, má novú frajerku a býva aj u nej. On tiež u nej prespáva“.

8.4. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka z 19.9.2018 (podanej v konaní sp. zn. 7P/36/2018) vyplýva (čl. 61 spisu), že starý otec dieťaťa je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 4.3.2016. Matka dieťaťa bola od 10.4.2018 evidovaná ako nezamestnaná.

8.5. Z obsahu zápisnice z pojednávania z 29.11.2018 (konanie sp. zn. 7P/36/2018, spomenuté už v ods. 8.2. odôvodnenia tohto rozsudku) , konkrétne z vyjadrenia otca maloletého vyplýva (čl. 39 spisu), že je zamestnaný a má netto mesačný príjem 950 eur, býva u rodičov a u priateľky. Rodičom prispieval mesačne na bývanie sumou 2000 Kč a priateľke 200 eur.

8.6. Z obsahu zápisnice z pojednávania z 18.4.2019 (konanie vedené pod sp. zn. 8P/153/2018 o návrhu matky na úpravu styku so synom), konkrétne z vyjadrenia starej matky dieťaťa (čl. 43 spisu) vyplýva, že maloletý chcel k Vianociam skejboard, kolo, tablet a mu to kúpili. Ďalej uviedla, že tablet stál okolo 3000 kč, skejboard 700 Kč, kolo 3500 Kč a bežne mu kupujú takéto darčeky k Vianociam. Ďalej uviedla, že od malička to bol štvrtý tablet pre maloletého, ktorý mal mať vtedy 10 rokov. K predchádzajúcim tabletom uviedla, že mu spadol, rozbila sa obrazovka, pri nabíjaní sa pokazila šnúra.

8.7. Z obsahu zápisnice z pojednávania z 4.6.2019 (konanie vedené pod sp. zn. 8P/153/2018 o návrhu matky na úpravu styku so synom), konkrétne z vyjadrenia otca dieťaťa (čl. 48 spisu) vyplýva, že „mal pred dvomi mesiacmi odísť do Anglicka , ale nejde. Ešte pracuje na tom poslednom pracovnom mieste, ale do 2 týždňov má odísť pracovať do Rakúska a bude chodiť denne domov. Stále býva s svojimi rodičmi.“

8.8. Z obsahu zápisnice z pojednávania z 25.9.2019 (konanie vedené pod sp. zn. 8P/153/2018 o návrhu matky na úpravu styku so synom), konkrétne z vyjadrenia otca dieťaťa (čl. 50 spisu) vyplýva, že „od posledného pojednávania u neho k zmene neprišlo. Pracuje v Rakúsku brigádne, len na zavolanie. Stále býval u rodičov. Týždenne robí 5 krát a niekedy 2 krát, ale vie si zarobiť v mesiaci netto 700-800 eur.“ Z vyjadrenia starého otca dieťaťa (čl. 50 spisu) ďalej vyplýva, že je evidovaný ako nezamestnaný, nepoberá žiadne dávky, pracuje len brigádne v Rakúsku vo vinárstve aj s manželkou. Podľa jeho vyjadrenia si privyrobí mesačne 500-600 eur. Z vyjadrenia starej matky (čl. 50, druhá strana) súdu vyplýva, že jej chodí mesačne na maloletého výživné 50 eur a to má maloletý ako vreckové na mesiac. Stará matka uviedla, že pracuje na 20 hodín týždenne na dohodu v Rakúsku, vo vinárstve spolu s manželom, denne sa vracajú domov a vnuk má družinu do 16,00 hod. Dodala, že do práce chodí podľa potreba, niekedy ide len syn s manželom a ona je doma. Stará matka uviedla, že nie je evidovaná ako nezamestnaná.

9. Navrhovateľ na podanom návrhu zotrval zdôrazniac, že náhradná osobná starostlivosť je prvotne pre deti, ktoré nemajú žiadneho rodiča, alebo sa o nich rodič nezaujíma. V tomto prípade otec dlhodobo žije s starými rodičmi jeho syna v spoločnej domácnosti. Preto ani nevidí dôvod, aby naďalej trvala náhradná osobná starostlivosť nad mal. A.. Starí rodičia sa môžu naďalej o maloletého starať alebo pomáhať otcovi so starostlivosťou.

10. Mal. A. navštevuje 4. ročník základnej školy a chodí aj do školského klubu (družiny). Navštevuje krúžok výtvarnej v českej republike, kam ho vodia starí rodičia a otec. Maloletý nemá vážne zdravotné problémy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky. Býva v spoločnej domácnosti s otcom a starými rodičmi v ich byte. O maloletého je riadne postarané.

11. Starí rodičia v rámci podania doručeného súdu 15.11.2019 v tomto konaní uviedli, že nepovažujú za vhodné zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť. V podaní uviedli, že dlhodobo zabezpečujú starostlivosť o vnuka, otec dieťaťa sa do starostlivosti zapája a pomáha s výchovou. Ich syn (otec dieťaťa) je dobrovoľne nezamestnaný, nemá stabilný príjem, privyrába si brigádne. Ich syn sa chce na jar 2020 zamestnať ako vodič nákladnej dopravy a preto je tu podľa ich názoru predpoklad, že od jari 2020 bude často mimo spoločnej domácnosti a potom budú zabezpečovať aj starostlivosť vo väčšom rozsahu. V podaní doručenom súdu 16.12.2019 starí rodičia uviedli, že starostlivosť o maloletého spočíva na nich. Otec dieťaťa pracuje nepravidelne brigádnicke a v tom čase sa zdržuje celý deň mimo domácnosti dieťaťa. Zabezpečujú prípravu dieťaťa na vyučovanie i návštevu záujmových krúžkov. Mal. A. je s tým stotožnený.

12. Na pojednávani starí rodičia vyjadrili názor, že zrušenie NOS nepovažujú za účelné, lebo od obdobia jar 2020 by mal otec začať vykonávať zárobkovú činnosť ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy. Pomocou NOS sú schopní poskytovať súhlasy školským zariadeniam či lekárom. Potvrdili, že otec dieťaťa sa zdržuje s nim v spoločnej domácnosti, ale dávali si otázku čo bude „ak“ otec bude po pol roku mimo spoločnej domácnosti. Stará matka k svojmu synovi uviedla, že dňa 14.1.2020 bude robiť skúšky na kamión, potom si bude robiť kartu vodiča. V máji 2019 si robil vodičské skúšky na traktor, v septembri 2019 na nákladné auto. Jej syn chce vycestovať preč. Je toho názoru, že pokiaľ bude syn pracovať napr. v Švajčiarsku, tak ich bude matka dieťaťa ich bude volať na súd, že ich syn sa o syna nestará. Starý otec sa stotožnil s celým vyjadrením svojej manželky.

13. Otec súdu písomne podaním doručeným súdu 13.11.2019 oznámil, že nemôže doložiť potvrdenie od zamestnávateľa, lebo robí len brigádne a je dobrovoľne nezamestnaný.

14. Otec k svojim pomerom na pojednávani uviedol, že od novembra 2019 v Rakúsku nerobí. Pracoval tam brigádne u tej istej firmy ako jeho rodičia. Otec je od 12.11.2019 evidovaný ako nezamestnaný, nemá žiadny príjem. Otec maloletého odpovedajú na otázky prokurátora uviedol, že v marci či apríli 2020 bude mať kompletne hotové skúšky, potom musí urobiť ešte KKW (t. j. kartu vodiča). Podľa vyjadrenia otca mu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny kurz karty vodiča. Bez osobitného výcviku a získania karty vodiča nemôže jazdiť na kamióne. Ešte nevie, do akej firmy nastúpi do práce a nemá s nikým ani pracovnú zmluvu. Ešte to nemá isté ani s jeho odchodom. Na otázku prokurátora, prečo si hľadá prácu, ktorá ho diskvalifikuje zo starostlivosti o syna otec dieťaťa uviedol, že tu zarobí 500 až 600 eur a z toho nevyžije. Ako vodič kamiónovej dopravy, hoc má základné vzdelanie, bude mať predpokladaný zárobok 1800 eur a z toho vyžije. Za obdobie posledného jeden a pol roka bol mimo domácnosti svojich rodičov len keď mal priateľku v Strážnici, cez víkendy 2 až 3 krát. K svojmu synovi otec uviedol, že k synovi má dobrý vzťah, stará sa o neho každý deň. Podľa vyjadrenia otca by mu nerobilo problém splnomocniť svojich rodičov, aby za neho dávali súhlas synovi v škole, zdravotných zariadeniach, pokiaľ by bol odcestovaný.

15. Starý otec k veci dodal, že doposiaľ je evidovaný ako nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi 130 eur, naďalej pracuje s manželkou v Rakúsku brigádne (v mieste asi 60 km od ich bydliska). On si brigádne privyrobí podľa jeho slov asi 400 eur. Nemá vedomosť, prečo ukončil jeho terajší zamestnávateľ brigádu jeho syna. Príspevok na maloletého neberie. Stará matka nepracuje nikde na pracovnú zmluvu, nie je evidovaná ako nezamestnaná, robí brigádne so svojim manželom v Rakúsku na tom istom mieste a pracujú len 20 hodín mesačne si podľa jej tvrdenia privyrobí cca 600 eur.

16. Matka s návrhom súhlasila. Je si vedomá, že inštitút náhradnej osobnej starostlivosti je krajným prostriedkom pri starostlivosti o maloleté deti a je v záujme štátu, zrušiť ju pokiaľ sa aspoň jeden z rodičov dokáže o dieťa postarať. Konštatovala, že otec dieťaťa pracuje v Rakúsku brigádne na zavolanie, býva s rodičmi a o dieťa sa vie postarať. Súhlasí aj s tým, aby jej bolo určené výživné 50 eur mesačne, lebo má tie isté osobné pomery ako boli v čase rozhodnutia súdu o styku matky s dieťaťom v konaní sp. zn. 7P/36/2018 (v septembri 2019). Dala súdu do pozornosti, že na súde doposiaľ prebieha konanie vo veci jej návrhu na úpravu jej styku s mal. A. pod sp. zn. 8P/153/2018, pričom súd vo veci rozhodol a bolo podané odvolanie inými účastníkmi konania. Navrhla prerušiť toto konanie (sp. zn. 8P/105/2019) do právoplatného skončenia konania 8P/153/2018.

17. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 8P/153/2018 súd zistil, že matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodinné prídavky na jedno dieťa, rodičovský príspevok. Býva v spoločnej domácnosti s partnerom, s ktorým má druhé dieťa.

18. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Holíč z 6.11.2019 vyplýva, že starý otec poberá z ich úradu dávku a príspevky: a) pomoci v hmotnej núdzi, spoločne posudzovanou osobou (manželkou) nasledovne: od 1.11.2018 do 31.1.2019 v sume 196,30 eur mesačne, od 1.2.2019 do 31.3.2019 v sume 134,70 eur mesačne, od 1.4.2019 (do dňa spísania správy) 137 eur mesačne; b) prídavok na dieťa od 1.1.2019 po 24,34 eur mesačne (v období 1.10.2018 -31.12.2018 po 23,68 eur mesačne); c) opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti od 1.7.2019 po 192 eur mesačne (v predchádzajúcich obdobiach ho poberal nasledovne: 1.9.2017-31.8.2018 po 139,09 eur mesačne, od 1.9.2018 do 31.12.2018 po 142,98 eur mesačne, od 1.1.2019 do 30.6.2019 po 187,30 eur mesačne).

19. V rámci záverečného vyjadrenia prokurátor konštatoval, že návrh je podaný dôvodne, lebo pominuli dôvody, pre ktoré bola náhradná osobná starostlivosť nariadená. U otca sú zabezpečené všetky podmienky, aby zabezpečoval starostlivosť o syna a to materiálne aj osobné. Otec si musí uvedomiť, že obsahom rodičovských práv sú aj jeho povinnosti.. je v záujme maloletého, aby bol v prvom rade vychovávaný svojimi rodičmi a zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti je k tomu prvým krokom. Prokurátor zastáva názor, že terajší stav vyhovuje otcovi. Nie je v záujme dieťaťa, aby si otec hľadal prácu čo najďalej od dieťaťa. Zrušenie NOS-ky považuje za prvý krok na uvedenie si otca, že musí ostať pri dieťati. Sám otec mu uviedol, že zabezpečoval starostlivosť o dieťa. Navrhovateľ na podanom návrhu zotrval a právna zástupkyňa matky s návrhom vrátane výživného 50 eur na dieťa súhlasila.

20. Právna zástupkyňa starých rodičov poukázala na to, že starí rodičia sa o maloletého starajú od jeho 8 mesiacov. Otec by mal vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa, ale má plány do budúcnosti a zariadiť si život inak, najmä prácou v zahraničí. Zrušenie NOS-k by viedlo k silnému výkonu osobnej starostlivosti otca a otec investoval čas aj finančné prostriedky do svojho vzdelávania. Podľa nej by zrušenie NOS-ky postavilo otca do situácie voľby medzi osobnou starostlivosťou o dieťa a finančným zabezpečením „celej rodiny“. Má za preukázané, že o maloletého je riadne postarané. Nechala na súd zvážiť prerušiť konanie na pol roka alebo do marca 2020, lebo vtedy by sa mohol oboznámiť že otec má zamestnanie predpokladajúce dlhodobú neprítomnosť mimo domácnosti.

21. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

22. Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona. Ak súdy pripustia vplyv samotného tvrdenia matky na rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby jej dôvody boli podrobené skúmaniu spôsobilosti zasiahnuť do záujmov dieťaťa, teda ak by im stačil len nesúhlas matky so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, nemôžu ani zistiť, ktorý z rodičov poskytuje v záujme dieťaťa väčší výchovný priestor druhému rodičovi (za predpokladu, že obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem a sú na to spôsobilí).

23. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

26. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase

trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

27. Podľa § 47 ods. 1 písm. d), e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká: d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

28. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

29. Predmetom konania je zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov nad mal. A., lebo otec dieťaťa dlhodobo žije s nimi a maloletým v spoločnej domácnosti, o dieťa sa riadne stará.

30. Slovenská republika, ako zmluvná strana Dohovoru o právach dieťaťa, má záväzok zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berie ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robí pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia (článok 3 bod 2 Dohovoru o právach dieťaťa). Súd vychádzal z základnej premisy, že môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého „dieťaťa“ (§ 45 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine). Právna teória aj judikatúra sa stotožňujú v závere, že pokiaľ je predpoklad, že rodičia, resp. jeden z rodičov budú môcť v budúcnosti zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, by mal súd rozhodnúť o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, najlepšie príbuznému dieťaťu. Takto súd postupoval aj pri mal. A. v roku 2017. Rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti došlo k faktickému obmedzeniu rodičovských práv a povinností. Na základe zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezanikajú rodičom dieťaťa ich rodičovské práva a povinnosti, nevykonávajú ich však v rozsahu, v akom patria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičom naďalej prináleží právo a povinnosť vychovávať dieťa v širšom slova zmysle, t.j. právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí, čo predpokladá právo stykať sa s maloletým dieťaťom zvereným do náhradnej osobnej starostlivosti. Toto právo vyplýva aj z čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Treba si uvedomiť, že výkon rodičovských práv a povinností patrí v prvom rade rodičom dieťaťa a práve rodičia majú právo prednostne ovplyvňovať výchovu svojho dieťaťa, čo im garantujú aj čl. 3, čl. 5, čl. 7, čl. 18 Dohovoru o právach dieťaťa.

31. Súd ďalej vychádzal z toho, že náhradnú osobnú starostlivosť možno zrušiť len z vážnych dôvodov. Takýmto vážnym dôvodom je primárne to, že záujem maloletého dieťaťa už nevyžaduje zotrvať v NOS-ke. Vážnym dôvodom je aj skutočnosť, že rodičia sú schopní opäť zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, a teda odpadli prekážky, ktoré im v zabezpečovaní osobnej starostlivosti o maloleté dieťa bránili. Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť právoplatným rozhodnutím súdu o jej zrušení, ex lege sa obnovujú práva a povinnosti rodičov v rozsahu, v ktorom patrili osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti (§ 45 ods. 3 a 4), preto podľa §45 ods. 5 je súd povinný skúmať, či rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec dlhodobo, minimálne od novembra 2018 býva v jednej domácnosti s synom a svojimi rodičmi, na výchove a starostlivosti o syna sa podieľa. Aj z samotného vyjadrenia otca súdu vyplynulo, že má so synom dobrý vzťah, stará sa o neho každý deň a nerobilo by mu problém splnomocniť svojich rodičov, aby za neho dávali súhlas synovi v škole, zdravotných či iných zariadeniach, pokiaľ by bol odcestovaný. Čiže otec zabezpečuje o syna osobnú starostlivosť za pomoci svojich rodičov, ktorí mu v tom pomáhajú.

32. Vychádzajúc analogicky z §45 ods. 1 veta prvá ZR v spojení s § 47 ZR súd zastáva názor, že nie je dôvod ponechať dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti ak to už nie je v záujme „dieťaťa“, nie nikoho iného. Súd sa podrobne zaoberal záujmom dieťaťa, keďže starí rodičia sú nezamestnaní (dobrovoľne nezamestnaná alebo evidovaný ako nezamestnaný) tvrdia, že nie je v záujme dieťaťa zrušiť im NOS-ku, lebo ich syn si chce život zariadiť inak, prácou v cudzine. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických

schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. V rámci konania mal súd preukázané, že obaja rodičia o maloletého prejavujú záujem, dokonca aj matka snažiac sa dosiahnuť akýkoľvek styk so synom, lebo rešpektuje ho doposiaľ trvajúci nezáujem stretávať sa s ňou. Teda mal. A. má oboch rodičov, zdravých rodičov, ktorí o neho záujem majú a tiež má starých rodičov, ktorí majú byť vo výchove rodičom len nápomocní. Ako je to v iných rodinách, kde rodičia pracujú hoc aj v cudzine a to aj na viac týždňové turnusy a starí rodičia sa pomáhajú o deti starať, aj keď za to nepoberajú žiadne dávky. Tak to bolo aj u starých rodičov mal. A. do roku 2017.

33. Súd vychádzal z tohto skutkového stavu: Mal. A. je dieťa narodené z druhovského pomeru, pričom po jeho narodení bývali rodičia s dieťaťom v spoločnej domácnosti s rodičmi otca dieťaťa. Rodičia maloletého pracovali v Rakúsku (vo Viedne), denne domov nedochádzali, preto sa o maloletého od jeho 8 či 9 mesiacov starali starí rodičia. Po čase si rodičia dieťaťa kúpili byt, kam sa presťahovali, ale maloletý A. ostal bývať u starých rodičov odôvodniac to tým, že to chcel sám maloletý. Časom sa vzťahy medzi rodičmi zhoršili, neskôr sa rozišli. Maloletý bol zverený starým rodičom do náhradnej osobnej starostlivosti OS Skalica č. k. 8P/47/2017-46 z 6.9.2017, každému z rodičov dieťaťa bolo určené výživné. Z obsahu predmetného rozsudku súdu vyplynul ako dôvod nariadenia NOS-ky, že matka sa o dieťa nezaujímal a otec pracoval v zahraničí (v Rakúsku), denne dom nedochádzal. Dieťa bolo zverené do NOS-ky aj starej matke majúcej trvalý pobyt v Česku, lebo splnila hmotnoprávnu podmienku danú v § 45 ods. 2 Zákona o rodine. Rozsudkom OS Skalica č.k. 7P/36/2018 - 130 zo dňa 29.11.2018 (právoplatný 11.12.2018) bolo matke znížené výživné z 120 eur na 50 eur mesačne.

34. Vzhľadom na dôvod návrhu na zrušenie NOS-ky súd v konaní skúmal, či reálne odpadli dôvody, pre ktoré bola NOS-ka nariadená alebo vyššie uvádzané dôvody pretrvávajú doposiaľ. Súd si pritom pomohol nižšie uvádzanými zápisnicami a správami kolízneho opatrovníka zo spisov v konaniach vo veci mal. A., nasledujúce po konaní sp. zn. 8P/47/2017 (zverenie do NOS) , konkrétne sp. zn. 7P/36/2018 (je právoplatne skončené) a sp. zn. 8P/153/2018 (je podanie odvolane voči rozsudku prvého stupňa). V konaní o zverení dieťaťa do NOS-ky (sp. zn. 8P/47/2017) v čase pojednávania dňa 31.7.2017 mala stará matka príjem cca 500 eur mesačne, starý otec pracoval brigádne s príjmom cca 300 eur mesačne a otec dieťaťa pracujúc v Rakúsku mal netto mesačný príjem cca 1300 eur (ku dňu). V správe kolízneho opatrovníka z 21.1.2019 je uvedené, že stará matka bola evidovaná na ÚPSVaR v Hodoníne, pracovala brigádne, presnú sumu zárobku uviesť nevedela a starý otec súd evidovaný ako nezamestnaný pracoval tiež brigádne. Starí rodičia tvrdili, že žijú z úspor, ktoré nepreukázali. Otec dieťaťa žil v tom čase (január 2019) v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a svojim synom A. , pracoval na 3 zmeny a mal netto mesačný zárobok 950 eur. Otec rodičom prispieval na domácnosť a synovi kúpil všetko, čo potreboval. 35. Otec vtedy tvrdil, že odchádza pracovať do Anglicka, avšak neuviedol konkrétneho zamestnávateľa ani druh práce, ktorý tam mal robiť. Matke mal. A. sa narodil dňa 8.1.2019 syn G.. V konaní o návrhu na zníženie výživného a úpravy styku matky s dieťaťom (sp. zn. 7P/36/2018) bolo zistené, že starý otec dieťaťa je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 4.3.2016 a matka dieťaťa bola od 10.4.2018 evidovaná ako nezamestnaná (správa z 19.9.2018). Maloletý dňa 22.11.2018 na súde uviedol, že tatko s nimi býva a chodí aj k priateľke. Otec na pojednávaní dňa 29.11.2018 uviedol, že má netto mesačný príjem 950 eur, býva u rodičov a u priateľky. Rodičom aj priateľke prispieval mesačne na bývanie. V konaní o návrhu matky na úpravu jej styku so synom (sp. zn. 8P/153/2018), konkrétne na pojednávaní dňa 4.6.2019, bolo zistené, že otec dieťaťa mal pred dvomi mesiacmi odísť do Anglicka , ale nejde. Pracoval na svojom pôvodnom pracovnom mieste na pracovnú zmluvu, do 2 týždňov mal odísť pracovať do Rakúska, kam bude denne dochádzať. Býval s rodičmi a synom. Na pojednávaní dňa 25.9.2019 bolo zistené, že pracuje brigádne v Rakúsku, vie si zarobiť v mesiaci netto 700-800 eur a stále býval u rodičov . Starý otec bol evidovaný ako nezamestnaný, podľa jeho vyjadrenia nepoberal žiadne dávky, pracoval len brigádne v Rakúsku s manželkou a mesačne si privyrobil 500-600 eur. Stará matka pracovala brigádne na 20 hodín v Rakúsku na tom istom mieste ako jej manžel, bol dobrovoľne nezamestnaná , denne sa vracajú dom a vnuk má družinu do 16,00 hod. Ona chodí do práce podľa potreby, niekedy ide len jej manžel s synom. Mesačne dostáva výživné na mal. A. 50 eur, ktoré mu nechával ako vreckové. V súčasnosti z poslednej správy kolízneho opatrovníka z 12.11.2019 vyplýva, že starí rodičia bývajú s mal. A. a jeho otcom naďalej v spoločnej domácnosti. Starí rodičia aj otec pracujú brigádne v Rakúsku u toho istého zamestnávateľa, denne domov dochádzajú. Stará matka s návrhom súhlasila, lebo otec dieťaťa s nimi býva a stará sa o maloletého s ich pomocou. Otec je od 12.11.2019 evidovaný ako nezamestnaný, robí si vodičské oprávnenia v záujme pracovať ako vodič

medzinárodnej kamiónovej doprave, posledné skúšky má mať na jar budúceho roku, potom musí ešte urobiť kurz KKW (t. j. kartu vodiča), ktorý by mu mal ako evidovanému nezamestnanému preplatiť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny . Avšak konkrétne otec súdu neuviedol zamestnávateľa, s ktorým by mal dohodnutý kontakt nastúpiť k nemu ako vodič. Starí rodičia naďalej pracujú brigádne v Rakúsku, denne dom dochádzajú, stará matka len v rámci dohody na 20 hodín týždenne. Starý otec je evidovaný ako nezamestnaný a stará matka je dobrovoľne nezamestnaná. Starí rodičia nepresvedčili súd v tvrdení, že by stará matka zarobila viac ako starý otec (uvádzala 600 eur) len pri práci 20 hodín mesačne, ako tvrdí, hlavne ak to ani ničím objektívne nepreukázali. Starý otec poberá celkovo z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Holíč sumu : 353,34 eur (presne špecifikovaná v ods. 17 odôvodnenia tohto rozsudku).

36. Z vykonaného dokazovania (oboznámením sa vyššie uvádzaných listín) mal súd objektívne preukázané, že otec reálne býval v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a mal. A. minimálne od novembra 2018, podieľal sa na jeho výchove a výžive. Za obdobie od novembra 2018 bol otec vždy zamestnaný. Pre súd nie je podstatné, že pracoval v riadnom pracovnom pomere alebo brigádne, ale dôležité je že príjem mal minimálne vo výške netto 700 až 800, prípadne 950 eur mesačne (či 1300 eur v čase zverovania do NOS-ky). Súd má za to, že otec je dostatočne schopný zabezpečiť si aj napriek svojmu základnému vzdelaniu mesačný príjem a teda podieľať sa aj na výžive dieťaťa. Z vykonaného odkazovania súd vyplynulo, že otec spomínal svoj plán (či víziu) pracovať v Anglicku vždy pri prešetrovaní pomerov v domácnosti starých rodičov, ale nikdy do Anglicka neodišiel. Až v čase začatia tohto konania o zrušenie NOS-ky sa otec zaevidoval ako nezamestnaný od 12.11.2019 prezentujúc sa (sám a aj cez svojich rodičov) ako osoba bez stabilného príjmu. Vzhľadom na otcov prezentovaný záujem pracovať v budúcnosti ako vodič na medzinárodnej kamiónovej doprave a potrebe mať okrem potrebného aj vodičského oprávnenia, súd dospel k záveru, že jediným dôvodom, prečo je v súčasnosti otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie je, aby mu príslušný úrad preplatil kurz karty klienta (čo nie je malou položkou). Súd majúc preukázané pomery aj starých rodičov uvádza, že aj títo majú nestabilný a neistý mesačný príjem. Tu súd dodáva, že pre súd nie je prvoradé, aký majú druh príjmu, ale že si ho vedia zabezpečiť a v prvom rade to, že dovolili otcovi dieťaťa bývať u nich a tak sa priamo starať o jeho syna. Súd mal v konaní preukázané, že mal. A. v domácnosti starých rodičov a za prítomnosti otca nič nechýba, je o neho riadne postarané.

37. Súd mal v konaní ďalej preukázané, že starí rodičia sa o maloletého riadne starajú avšak tvrdenie starej matky o bežnom kupovaní vnukovi vianočných darčkov ako je v jeden rok tablet, skejborť a kolo (uvádzané v ods. 8.6 odôvodnenia tohto rozsudku) neprispieva k riadnej výchove dieťaťa. Taktiež stará matka súdu uviedla, že maloletý bude mať 10 rokov a naposledy mu kupovali v poradí už štvrtý tablet. Súd mal v konaní preukázané, že starí rodičia aktuálne žijú z brigád, sociálnych dávok a z svojich úspor (ktoré súdu doposiaľ nepreukázali), avšak vnuka učia žiť istým spôsobom nad pomery čo súd nehodnotí ako konanie v záujme maloletého. Starí rodičia boli rodičom dieťaťa isto veľmi nápomocní v minulosti vo výchove a výžive o maloletého, hlavne ak mali dieťa u seba od malička, ale je na čase si uvedomiť, že sú len starými rodičmi, a otec dieťaťa sa o dieťa postarať vie.

38. Otec dieťaťa (nesúhlasiaci z zrušením NOS-ky) si musí uvedomiť, že je v prvom rade rodičom majúci nie len práva rodičia ale aj povinnosti a má prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj svojho dieťaťa (čl. 18 Dohovoru o právach dieťaťa). Hlavne aj ak samotná matka dieťaťa súhlasila s návrhom, aby bol maloletý zverený do starostlivosti otca. Súd z jednej strany chápe plány otca ísť pracovať do cudziny v záujme vyššieho zárobku aj ako osoba so základným vzdelaním, avšak otec si musí uvedomiť, že na prvom mieste je u neho syn. Otcove tvrdenia pri každom šetrení kolízneho opatrovníka v domácnosti o jeho pláne odchodu do Anglicka súd hodnotí len ako účelové. Súd je toho názoru, že pokiaľ by do Anglicka odcestovať chcel, určite by svoje plány naplnil hlavne ak mal preukázané, že mu v tejto krajine dlhodobo býva aj sestra. Teda mal by mu kto pomôcť v začiatkoch. Otec svoju potrebu robiť v cudzine odôvodňuje stále tým, že má len základné vzdelanie a z 600 či 700 eur na Slovensku nevyžije. Súd vychádzal skôr z myšlienkového pochodu, že pokiaľ by otec reálne mal snahu získať na Slovensku lepší príjem, za obdobie čo sa mu o syna pomáhali starať jeho rodičia dorobil aspoň neúplné stredné vzdelanie (pr. vyučil sa v nejakom obore). Avšak otec v konaní preukázal, že schopný pracovať a dosahovať príjem viac ako 700 eur je , napríklad brigádnickou prácou v Rakúsku či prácou v českej republike. Z týchto všetkých myšlienkových pochodov súd vychádzal, keď neakceptoval otcove plány pracovať mimo Slovensko v záujme vyššieho príjmu ako dôvod, prečo by mala náhradná osobná starostlivosť trvať naďalej. Podporne súd prihliadal i na to, že síce samotní jeho rodičia ho vo vyjadreniach vykresľujú ako

osobu s nestabilným príjmom, avšak ani oni samotní stabilní príjem nemajú, ale sú schopní si príjem mesačne zabezpečiť aj keď brigádne.

39. Pri rozhodovaní súd vychádza zo skutkového stavu, ktorý tu je v čase vyhlásenia rozsudku. Preto aj prihliadal na to, že otec stále býva v jednej domácnosti so synom a rodičmi, riadne sa (ako tvrdí každodenne) o dieťa stará a preto aj odpadol dôvod, pre ktorý bol maloletý pôvodne zverený do NOS-ky starým rodičom. Z tohto dôvodu súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť v zmysle § 47 ods. 1 písm. e) (zruší) v spojení s §47 ods. 1 písm. d), lebo odpadol dôvod. Súd nemohol prihliadať na argumenty starých rodičov, že ich syn plánuje odísť pracovať do zahraničia ako vodič kamiónovej dopravy, lebo doposiaľ nemá splnené všetky podmienky aby takú prácu vykonávať mohol a ani zakontrahovanú prácu takéhoto druhu. Nateraz je to len vízia a plán otca, ktorý u neho pretrváva už dlhodobo a je prezentované pri každom šetrení pomerov kolíznym opatrovníkom. Súd z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne, keďže došlo k zmene pomerov na strane otca maloletého dieťaťa a odpadli dôvody, pre ktoré bol mal. Sebastián pôvodne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov (rodičov otca). V súčasnosti má otec vytvorené vhodné výchovné i bytové podmienky pre výchovu a osobnú starostlivosť o mal. dieťa. Býva aj s dieťaťom naďalej u svojich rodičov a sám sa vie o dieťa postarať a z jeho vyjadrenia aj vyplynulo, že sa o mal. A. denne stará. Kolízna opatrovníčka dieťaťa nezistila vo výchove starých rodičov a ani otca dieťaťa o dieťa žiadne nedostatky. Na základe týchto skutočností súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starým rodičom a to s účinnosťou od dňa vyhlásenia rozsudku (17.12.2019) z dôvodu predídania ďalšiemu sporu. Súd rozmyšľal tak, že matka si voči synovi riadne vyživovaciu povinnosť plnila a pokiaľ by súd zrušil NOS-ku od podania návrhu 17.10.2019 (a teda k tomu dňu aj dieťa zveril otcovi), tak by sa dostala do postavenie nezaplateného výživného a vo vzťahu k sumám výživného už zaplateného platí, že spotrebované výživné sa nevracia.

40. Z konania vyplýva, že otec sa o dieťa riadne stará, preto súd neaplikoval postup v zmysle §47 ods. 5 Zákona o rodine, ale dieťa priamo zveril do starostlivosti otca. Pri rozhodnutí o tom, komu z rodičov zverí dieťa do osobnej starostlivosti, si súd nastolil otázku najlepšieho záujmu dieťaťa. Vychádzal z faktov, že dieťa žije dlhodobo s otcom v jednej domácnosti, tento sa o malého stará, maloletý doposiaľ odmieta svoju matku a samotná matka má v otca takú dôveru, že súhlasí so zverením dieťaťa jemu. Súd zveril dieťa otcovi do osobnej starostlivosti od vyhlásenia rozsudku z dôvodu, že od toho času zrušil NOS-ku na maloletým. Zároveň súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, lebo ani jeden z rodičov nebol obmedzený vo svojich právach a teda obaja majú rovnaké práva i povinnosti voči dieťaťu.

41. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

42. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

43. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará

44. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

45. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

46. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

47. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Obligatórne sa súd pri zverení dieťaťa jednému rodičovi vypořádaval aj s otázkou výživného povinnému rodičovi a s otázkou styku. Súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa) i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

49. OS Skalica č.k. 7P/36/2018 - 130 zo dňa 29.11.2018 (právoplatný 11.12.2018) bolo matke znížené výživné z 120 eur na 50 eur mesačne. V tom čase bola matka evidovaná ako nezamestnaná od 10.4.2018, mala rizikové tehotenstvo, bola od 30.7.2018 na PN-ke, mala príjem cca 300 eur zo slovenskej Sociálnej poisťovne. Mala predpokladaný termín pôrodu 15.1.2019. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8P/153/2018 boli zisťované aj pomery matky a vyplýva z pripojeného spisu, že matka má narodené druhé dieťa, býva s ním a svojim druhom v jednej domácnosti. Poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na mal. G., iné príjmy nemá. V rámci tohto konania (sp. zn. 8P/105/2019) nevyplývalo, že by sa osobné a majetkové pomery u matky zmenili a že by mala vyšší príjem. Súd zastáva názor, že ani u otca dieťaťa k zmene pomerov neprišlo vychádzajúc u neho z „potencionálneho príjmu“. Súd mal preukázané, že pred zaevidovaním sa v novembri 2018 ako nezamestnaný vždy pracoval a dosahoval príjem 700 eur až 1300 eur . Naposledy bol v pracovnom pomere na tri zmeny s netto čistým zárobkom cca 950 eur, ale nakoľko sám ukončil pracovný pomer bez tohto, že by mal zaistené iné zamestnanie, ide o dobrovoľné vzdanie sa príjmu. Preto súd ani na otcovi evidenciu na úrade práce ani neprihliadal. Taktiež nedošlo k zmene pomerov u maloletého, ktorý je žiakom prvého stupňa základnej školy, aj v súčasnosti chodí na obedy v škole a do školského klubu, navštevuje krúžok výtvarnej. Navrhovateľ navrhol matke určiť výživné na syna 50 eur mesačne ako v poslednom súdnom rozhodovaní, s čím súhlasila aj matka, prokurátor ani starí rodičia či otec dieťaťa navrhnutú výšku výživného nenamietal. Preto aj súd určil matke povinnosť platiť výživné na syna po 50 eur mesačne s účinnosťou od vyhlásenia tohto rozsudku, od 17.1.2019, lebo od tohto dňa aj zveril dieťa otcovi.

50. Súd v rámci tohto konania styk matke neupravil, lebo ohľadom tohto inštitútu rozhodol asi 3 mesiace späť, rozsudkom č. k. 8P/153/2018 - 86 zo dňa 25.9.2019. V predmetnom rozsudku určil minimálny rozsah styku matky s maloletým (ako je to špecifikované v ods.6 odôvodnenia tohto rozsudku) a má za to, že v súčasnosti a prebiehajúce sedia mal. Sebastiana u odbornej pracovníčky UPSVaR-u je to dostatočné. S tým je stotožnená i samotná matka.

51. Podľa § 2 ods. 1 CMP, konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

52. Podľa § 164 [CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

53. Súd zamietol návrh matky na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy styku matky s maloletým vedené pod sp. zn. 8P/105/2019 . Súd vychádza z ust. 22 ods. 1 CMP v spojení s § 164 CSP. Prihliadal na to, že všeobecne prerušenie konania má dva zásadné účinky, a to, že sa nevykonávajú procesné úkony a už začaté procesné lehoty sa prerušujú, v konaní sa pokračuje až po odpadnutí prekážky. V tomto konkrétnom prípade ide konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, konkrétne o zrušenie NOS starým rodičom. V konaní sp. zn. 8P/105/2019 sa pojednávalo o návrhu matky , aby mala nejakým spôsobom (sama uviedla, že bude akceptovať akýkoľvek) upravený styk s dieťaťom, s ktorým sa chce stretávať. V predmetnom konaní (8P/105/2019) sa vykonalo rozsiahle dokazovanie, vypočúvalo sa dieťa i svedok a súd vo veci v merite veci aj rozhodol rozsudkom Skalica č.k. 8P/153/2018 - 86 zo dňa 25.9.2019 (spomínané v ods. 6 odôvodnenia tohto rozsudku). Doposiaľ rozsudok nie je právoplatný, lebo starí rodičia dieťaťa sa voči rozsudku odvolali. Súd zamietol návrh advokátky matky na prerušenie konania z dôvodu hospodárnosti konania a z dôvodu, že právoplatnosť rozsudku č. k. 8P/153/2018 - 86 zo dňa 25.9.2019 nie je podmienkou rozhodnutia v tejto veci (sp. zn. 8P/105/2019). V konaní 8P/153/2018 upravil styk matke s dieťaťom v minimálnom rozsahu , po dobu prvého pol roka dokonca za prítomnosti tretej osoby a povinnosť vodiť dieťa na styk ukladal súd

priamo starým rodičom z ich pozície príbuzenského pomeru starých rodičov a nie ako osôb, ktoré majú dieťa v NOS-ke. Pritom vychádzal z toho, že otec pracuje nepravidelne brigádnicke a teda skôr stará matka pracujúca len 20 hodín mesačne alebo starý otec (tiež brigádnicke pracovník) má možnosť priviesť maloletého na styk na UP,SV a R. Súd je toho názoru, že rozsudok vo veci 8P/153/2018 môže existovať aj samostatne, v čase jeho vyhlásenia súd vychádzal z vtedy zisteného skutkového stavu a preto zamietol návrh na prerušenie konania. Advokátka starých rodičov priamo prerušenie konania nenavrhol, len v záverečnom vyjadrení to súdu odporučila. Keďže súd na názore ohľadom navrhnutého prerušenia konania zotrval, návrh od starých rodičov nemal, tak osobitne o tom ani v rámci petitu už ani nerozhodoval. Druhým dôvodom, prečo súd návrh na prerušenie konania zamietol bol čisto pragmatický a hodnotový: dlhodobo sú odpadnuté podmienky na NOS-ku (minimálne od konca roka 2018), starí rodičia stále poberajú v súvislosti s NOS-kou štátnu sociálnu dávku po cca 192 eur mesačne a teda pokiaľ by súd toto konanie prerušil, tak by predmetnú dávku nepoberali v súlade so zákonom.

54. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p. veta prvá, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

POUČENIE: Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie zo strany prokurátora, navrhovateľa, kolízneho opatrovníka dieťaťa a matky dieťaťa, pretože sa všetci účastníci vzdali práva podať odvolanie po jeho vyhlásení v zmysle § 368 C.s.p.

Proti rozsudku je prípustné odvolanie zo strany otca dieťaťa a starých rodičov dieťaťa v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.